

HOF: Nou goed, kom ons aanvaar as u nou reg is daar dan sou dit beteken dat daar 'n kennisgewing van appèl ingedien moet word. Wat bepaal artikel 316 oor die indiening van 'n kennisgewing van appèl wat tyd betref?

MNR. JACOBS: As ek reg daar is dan is dit 14 dae of soveel tyd verleng as wat 'n hof mag verleen.

HOF: Hierdie hof mag dit verleng?

MNR. JACOBS: Verleng. Ek kan net seker maak. Ek het die .. (mnr. Jacobs slaan die artikel na). Die verlof om te appelleer, as ek reg onthou, moet toegestaan word kragtens artikel 316. (10) Ek sien -

- "Aansoek om kondonاسie om verlof om te appelleer en om verlof om verdere getuienis te lei."

Edele, volgens 316(1) lees dit -

"'n Beskuldigde wat voor 'n hoërhof aan 'n misdryf skuldig bevind word kan binne 'n tydperk van 14 dae vanaf die oplegging van vonnis ten gevolge van so 'n skuldigbevinding of binne 'n langer tydperk wat op aansoek 'n hierdie artikel 'n aansoek om kondonاسie genoem' om gegronde redes toegelaat word. In die (20) geval van .."

So, die hof kan kondoneer, edele.

HOF: Met ander woorde ek kan 'n langer tyd daar stel as 14 dae.

MNR. JACOBS: Dit is reg.

HOF: Veertien dae vanaf datum van vonnis raak 'n bietjie kort.

MNR. JACOBS: Vir so 'n saak stem ek saam. My submissie aan u dan is dat ek verwelkom dit en ek wil dit dan vra as die hof sou verlof om te appelleer toeken, dat die hof 'n raamwerk daar vir die verdediging sal stel soos die hof nou voorgestel het en dat dit gebonde word aan 'n sekere tyd en dat daardie gronde (30)

wat/..

wat dan daarvolgens opgestel word dan volledig uiteengesit word sodat alle belanghebbende partye, die appèlhof self sowel as die advokate wat hierdie saak namens die staat sal doen, genoegsame tyd sal hê om behoorlik hulle hoofde en argumente voor te berei vir die appèlhof. Eens weer, die appèlhof sal hoofde vra lateraan as daar so 'n reg verleen word, maar dan gaan die tyd te kort wees met alle respek.

K1583

Edele, die hof het ook aangedui Maandag dat daar sekere aspekte is waarop ek dan die hof sal moet toespreek. Ek wil dan oorgaan na hierdie aspekte toe op die basis dat dit moont- (10) lik is dat die hof sal beveel dat daar op sekere aspekte appèl sal verleen word.

Die eerste aspek wat ek dan wil behandel wat ek dink wat belangrik is, is dan die kwessie van die videos. Ek sal lateraan terugkom na die regs vrae wat my geleerde vriend gesê het. Ek wil eers hierdie aspekte afhandel wat die hof vir my gegee het.

Die hof het reeds al vir my 'n aanduiding gegee en duidelik gemaak in die lig van die teenstrydige bevindinge in ander afdelings van die hooggeregshof oor videos, dat ons nie (20) met respek kan argumenteer dat daar nie 'n redelike moontlikheid bestaan dat die appèlhof tot 'n ander gevolgtrekking kan kom nie. Ek gaan dan hierdie aspek van die toelaatbaarheid op daardie van die videos hoewel ek persoonlik in die lig van die getuienis dat daar nie van die staat se kant af met enige - getuienis en erkennings van die staat se kant af nie deur enige beampte van die staat of in wie se besit hierdie videos was tot hulle by die hof gelewer is ooit mee gepeuter was nie, saamgeneem met die ander getuienis - die uitspraak van die hof, in aanmerking daarvan gaan ek dan nie die aspek verder neem oor die (30)

toelaatbaarheid/..

toelaatbaarheid daarvan nie.

Die tweede aspek wat ek dan moet behandel is die klankbane. Die klankbane, die toelating daarvan, en ek dink ek moet daarby saamvat die dokumente hoewel ek later meer in besonder sal terugkom na die dokumente, het geskied in die algemeen wil ek dit stel, het die toelating daarvan ooreenkomstig die bestaande reg en regsbeginsels en voorskrifte en wat opmerklik is, daar is getuienis aangebied deur die staat en erkennings gemaak oor hierdie klankbane weer eens dat niemand, terwyl daardie klankbane geneem was deur die staat of die ander wat beslag op (10) gelê is by UDF vandag hulle in besit gekom het van die staat totdat hulle voor die hof gespeel was, dat daar nie met hulle gepeuter was nie. Dit was die getuienis en dit was die erkennings en daar was geen getuienis om die teendeel daarvan te bewys nie.

Edele sal weet ons het destyds selfs by die toelating van die videos het ons verwys na die gesag wat daar bestaan oor die toelating van klankbane. Dit is 'n ou geyskte stelsel wat daar bestaan waaraan voldoen moet word en my submitisie is dat die staat het in alle opsigte aan die vereistes voldoen om te (20) verseker dat daar geen valse klankbane voor hierdie hof gekom het nie en daar was geen getuienis tot die teendeel of geen suggestie dat dit so is nie en my submitisie aan u is dat die hof oor hierdie aspek van die klankbane dit nie as 'n grond vir appèl vir die verdediging sal gee binne die raamwerk nie, want daar is geen redelike moontlikheid hoegenaamd nie dat 'n ander hof tot 'n ander gevolgtrekking kan kom as om hierdie klankbane toe te laat nie. So, op daardie basis is hulle heeltemal enig in hulle soort wat hierdie saak betref.

Dan aansluitend weer by videos en interpretasies van (30)

die/..

die videos en die klankbane. Ons respekvolle submitisie is dat daar hoegenaamd geen aanduiding aan hierdie hof gegee is nie of daar bestaan geen aanduiding dat die interpretasie daarvan op appèl geneem moet word nie en dat dit uitgesluit sal word. In die eerste instansie wil ek die hof daarop wys dat sowel die videos as die klankbane het hierdie hof in die gunstige posisie verkeer en kon die inhoud van die videos self waarneem en daarna luister en kon self luister na die inhoud van die klankbane en dit vergelyk met die transkripsies wat daarvan gemaak is. Die hof was in 'n posisie om die atmosfeer waarin die toesprake (10) gelewer was ..

• HOF: Kan ek net duidelikheid kry, hoe sal dit nou werk op 'n appèl, as dit op appèl sou gaan? Sal die appèlhof nie na die bande luister en na die videos kyk nie?

MNR. JACOBS: Die appèlhof kan daarna kyk, maar wat ek eintlik bedoel is dit is nie 'n grond om dit nou te gaan appelleer nie. Dit is wat my punt is, dat die hof nie daarop 'n grond van appèl sal toelaat, oor die interpretasie daarvan nie en dat die appèlhof sal aanvaar dat hierdie hof korrek dit gedoen het. Hierdie hof was met respek in 'n posisie om die atmosfeer (20) waarin die toesprake gelewer word en die reaksie van die aanhoorders direk te ervaar en te evalueer. Die gedrag op die vergaderings is vanselfsprekend en selfverduidelikend. Wat waargeneem kan word is daar en kan nie weggeredeneer word nie en kan ook nie weggedink word nie. Die verdediging het self ook videos ingehandig en daarop gesteun as bewysmateriaal. Onder andere is daar die Sharpeville-vergadering as 'n voorbeeld waar op verskeie plekke beeld ontbreek het terwyl klank aangegaan het en ook anders om en die verdediging vereis dat die hof daardie video moet interpreteer en aanvaar op sig soos (30)

dit/..

dit is. Daar is getuienis voor hierdie hof wanneer die hof interpretasie doen dat daar bestaan geen suggestie of bewys dat enigiemand van die staat se kant met enigeen van die opnames gepeuter het nie. So, wat dus geld vir die verdediging omtrent klankbane geld ook vir die staat - so moet ook vir die staat geld. As hulle daarop kan steun en 'n interpretasie daarop wil hê dan moet die staat ook daarop kan steun.

Ons respekvolle submitisie is by gebrek aan enige bewering of argument dat hierdie agbare hof met alle respek gesê 'n foutiewe interpretasie of waarneming sou gemaak het van wat (10) gesê is op die videos of die klankbane en gevolglik omdat daar geen so 'n bewering is nie, is dit nie nodig vir die staat om enige interpretasie van die hof te probeer regverdig nie en die tweede is dat die appellant het geen sodanige grond gebring nie en met alle respek is daar ook geen redelike moontlikheid wat bestaan dat 'n ander hof oor die interpretasie van hierdie dokumente tot 'n ander insig kan kom nie.

Dan die interpretasie en die - eers die toelating en interpretasie van die dokumente. Oor die toelating van die dokumente en die interpretasie daarvan wil ons die eerste belangrike (20) punt maak dat oor die toelating van die besondere dokumente waarop die hof spesifiek gesteun het in die uitspraak kan daar hoegenaamd geen twyfel bestaan nie. Die eerste punt wat ons maak daar onder, onder hierdie hoof is die verdediging het erkennings gemaak van waar die dokumente gevind was. 'n Aantal was gevind in die kantore van UDF en UDF-affiliale. 'n Aantal was gevind in besit van en selfs opgestel deur beskuldigdes. 'n Aantal was gevind in besit van leiers en lede en aktiewe ondersteuners van UDF en affiliale. Die dokumente toon ex facie die dokumente self dat UDF se doelstellings daarin bevorder (30)

word. Die ANC-dokumente en die SAKP-dokumente is geïdentifiseer en bevestig as sulks deur h getuie en een Sechaba is selfs deur die verdediging ingehandig waarop hulleself gesteun het.

So, hierdie dokumente wat voor die hof is, is almal toegelaatbaar en toegelaat kragtens erkende en aanvaarde bestaande gesag. Ek gaan net kortliks vir die hof hierso - ek kan net sê artikel 69(4) wat ek behandel van die Veiligheidswet daar word gesteun en dit is aanvaarde reg dat dit toegelaat word as daar aan die vereistes voldoen word, so is dit ook aanvaar in die appèlhof selfs in S v Matsipe 1962 4 SA 708 (A) op 712C (10) tot F. Daar is S v Mabitsela 1985 4 SA 61 (T) op 67A - C en dan die bekende saak ook nog S v Twala en Andere 1979 3 SA. Die punt wat ek hier maak is dat daardie artikel 69(4) voorsien vir die toelating daarvan en dit is ook aanvaar deur die hof as sulks. Nou, kragtens artikel 246 van Wet 61 van 1967 die dokumente op persele van assosiasie van persone of in besit van ampsdraers, beamptes of lede van so 'n vereniging van persone, ook dit is, as dit in hierdie omstandighede gevind word, toegelaatbaar as getuienis om as bewysmateriaal te dien. Ek noem dan net ook h lys - ek het hier ses sake neergeskryf waar dit (20) alreeds in die hof gedien het en dit is dan aanvaarde reg. Ek sal dit net vinnig noem, al die gesag het die hof ook al gehad. Daar is S v Nkosi 1961 4 SA 320 (T), S v Alexandra, die tweede saak, 1965 2 SA 818 (K) op 823, S v Naidoo 1966 4 519 (N), S v Twala 1979 3 864 (T), S v Setlodi 1962 1 Prentice Hall H35, S v Motopeng 1965 4 SA.

Die derde punt waaronder die dokumente toegelaat was as bewysmateriaal is kragtens die Gemenereg as omstandighedsgetuienis uit hoofde van verklarings ter bevordering van h gemeenskaplike doel in h sameswering. Dit is substantiewe (30) getuienis/..

getuienis en dit is ook al erken en toegepas dat onder hierdie omstandighede die dokumente toegelaat word. Ek het hier eintlik 'n lang ry gewydes. Ek begin by R v Muller 1939 (A) waar dit as omstandighedsgetuienis toegelaat is, dit is AD 106; dan International Tobacco Co. Ltd. ...

HOF: Is dit nie al die sake wat u vantevore genoem het nie?

MNR. JACOBS: Ja, edele, dit is daarom wat ek sê dit is al die sake. Die feit bly daar is onder andere van hulle drie appèl-hofsake waar hierdie beginsel erken is, in R v Bosch 1949 1 SA 548 (A) - ek sal net hulle gee. S v Levy, dit het ek (10) ook al voorheen gegee, maar ek gee dit net vir volledigheid - 1929 (A) 312, dan is daar R v Mayet 1957 1 SA.

My submitisie is dat al hierdie dokumente wat voor hierdie hof is, is toegelaat deur erkende en aanvaarde regsbeginnels, hetsy deur 'n wet geskep of hetsy deur die gemenereg geskep en in al die gevalle het dit sanksie gekry deur die hof in gewydes wat ek na verwys het.

My submitisie is dus dat daar hoegenaamd geen rede of 'n moontlikheid bestaan dat enige ander hof tot 'n ander gevolgtrekking sal kom as hierdie agbare hof om te bevind dat die (20) dokumente waarop die hof gesteun het nie toelaatbaar is as getuienis nie.

Die volgende aspek gaan oor die interpretasie van die dokumente. Ook hierdie aspek, is dit my respekvolle submitisie, dat geen reg van appèl toegestaan sal word nie omdat daar geen redelike moontlikheid bestaan dat 'n ander hof tot enige ander gevolgtrekking kan kom nie.

Ek wil ter aanvang - ek sal dit nog weer op 'n latere stadium by 'n ander aspek noem, ter aanvang wil ek my aansluit by wat my geleerde kollega gesê het omtrent dokumente wat (30)

voor hierdie hof geplaas is as bewysmateriaal van die begin af. Dokumente was op gesteun en die inhoud was gestel aan getuies, veral beskuldigdes 19, 20, 21. Hulle het gekom en van vele van hierdie dokumente wat hulle nie kon identifiseer nie, met respek onder omstandighede waar hulle dit moes gedoen het en kon gedoen het en nogtans het h mens gevind hoewel die inhoud van hierdie dokumente selfs ernstig op gesteun was deur die staat aan die einde van die staat se saak toe die ontslag gewees het, het niemand gekom om daardie dokumente prima facie uit te skryf uit die UDF-geledere nie en as UDF-dokumente en wat UDF of (10) dokumente ten gunste van UDF of dokumente wat UDF-beleid of beplanning of strategie uiteensit nie.

Die eerste interpretasie wat die hof moet toepas wat ek dink wat ek moet noem is dié kragtens artikel 69(4). My submitisie aan die hof met respek is dat die wetgewer het artikel 69(4) ooglopend op die wetboek geplaas om h uitsondering te bring op die hoorsêreëls ten einde getuienis voor die howe te kry, veral in ondermynende bedrywighede en organisasies waar hulle betrokke is. Die artikel spel ooglopend en duidelik uit wat bewys kan word. Die taal is duidelik, die taal is spesi-(20) fiek en kan geen ander interpretasie regverdig nie en ek dink spesifiek hieraan as bewys van die waarheid van die inhoud daarvan op h prima facie-basis. As h mens kyk die interpretasie wat die verdediging vra dat die hof daarop moet plaas. Ons het dit voorheen geargumenteer, ons argumenteer dit weer, dat die hof en h ander hof as hierdie hof sal moet betekenis gee aan daardie artikel en nie die artikel so uitlê dat dit h nulliteit word of dat dit h absurde betekenis bring nie. Daar moet betekenis aan gegee word, aan die duidelike bewoording van die wetgewer en om dit te gaan interpreteer, dat wat in (30)

artikel 69(4) bedoel word, is bloot dat dit bewys is dat daar so 'n dokument deur so 'n organisasie uitgegee is, is dan eintlik doelloos. Wat is die doel om nou te bewys 'n organisasie se dokument is deur die organisasie uitgegee of namens hom uitgegee? In 49(4)(c) is daar 'n hele reeks verskillende soorte. Dit is opgestel, wat aangehou is, in stand gehou is, gebruik is, uitgereik is of gepubliseer is ten behoeve van 'n organisasie. Kom ons gebruik net een van daardie verskillende terminologie. Daar word gesê 'n dokument wat uitgereik is deur of namens of ten behoeve van so 'n organisasie. Nou, hoekom sal die (10) wetgewer sê 'n dokument wat uitgereik is ten behoeve van 'n organisasie om te bewys dit is uitgereik ten behoeve van 'n organisasie. Dit is mos onbenulligheid, dit is onsinnig, heeltemal onsinnig. So, ons respekvolle submitisie is dat daar hoegenaamd geen aanduiding is waarom hierdie hof se interpretasie nie die deurslaggewende interpretasie is nie en dat 'n ander hof op 'n redelike moontlikheid tot 'n ander gevolgtrekking sal kom nie en onthou, edele, hierdie interpretasie was nie iets wat nuut nou voor hierdie hof gekom het nie. Dit het al verskeie kere voor die hof gedien. Edele, daar is alreeds na verskeie (20) van hierdie sake, Twala se saak, ander sake verwys waar dit toegepas is. So, dit is ons respekvolle submitisie dat in daardie opsig kan daar nie suksesvol gevra word dat hierdie deel van die interpretasie aan appèl blootgestel word nie.

Dieselfde geld ook vir die bewyskrag van dokumente uitgereik kragtens artikel 246 van die Strafproseswet. Edele, ook in daardie geval bepaal die wetgewer duidelik onder watter omstandighede die dokument bewysmateriaal is en watse bewyskrag dit het en ons respekvolle submitisie is ook dat daardie interpretasie was al verskeie kere deur die hof toegepas gewees (30)

en was aanvaar gewees, dat dit gaan verder as net bloot h betekenis ook in daardie geval dat so h dokument uitgegee is deur een of ander organisasie. Dit bewys wat die artikel sê, onder andere wie die mense is in beheer van so h organisasie. Ek wil hulle nie almal herhaal nie, dit staan duidelik.

Die derde groep wat daar is, is dan die dokumente volgens die gemenereg. Ek het daar h lang rits van sake reeds vir die hof gegee waar daardie dokumente hetsy as omstandighedsgetuienis, as reële getuienis aangebied word of deel van getuienis waar dit gaan oor h sameswering en ten uitvoering van die (10) gemeenskaplike doel van die samesweerdere.

Ons submitisie is - ek weet nie of ek dit moet herhaal nie, die hof het dit reeds. Om tyd te bespaar het ek dit nie gedoen nie. Ons het h addisionele betoogshoofde op versoek van die hof ingehandig omtrent die artikel in die nuwe wet oor hoorsê-getuienis en ons het daarso vir die hof h hele reeks voorbeelde gekry uit besliste sake uit van watse afleidings die howe kan maak, die verskillende afleidings wat daaruit gemaak kan word, uit hierdie dokumente uit en ons vra dat die hof dit net hier in oorweging sal neem wanneer dit kom by die interpretasie (20) van daardie dokumente, dat verskeie afleidings kan deur h hof gemaak word uit die dokumente wat ingaan kragtens die gemenereg en as ek met respek kan sê waar die hof gesteun het op dokumente ten aansien van die eerste aanklag, die hoogverraad, is dit ons indruk dat die hof het juis ook daardie beginsels toegepas en afleidings gemaak van daardie ding en dit is ons respekvolle submitisie dat ook ten opsigte van hetsy artikel 69(4), 246 of die gemenereg dat daar hoegenaamd enige grond staan waarop h ander hof tot h ander gevolgtrekking kan kom nie.

Volgens die uitspraak is dit h belangrike aspek om (30)

hierop/..

hierop te let en in gedagte te hou hierso as daar miskien - ek weet nie of daar nog argumente hierteen kan kom nie, maar ek wil net die volgende ook graag noem. Volgens die uitspraak het dit duidelik geblyk dat die hof het hoofsaaklik gesteun op dokumente wat deur leiersfigure van UDF en sy affiliate wat die saak van UDF bevorder het, soos beskuldigdes 19, 20 en 21, daardie Meyer-vroumens, Steve Tshwete, Stofile, Albertina Sisulu, Frank Chikane, prof. Mohamed, Amanda Kwadi en nog andere gesteun het op dokumente waar hulle n aandeel in gehad het of in hulle besit gewees het. Die tweede aspek, dokumente wat (10) hul oorsprong het uit die bestuursliggame van UDF en affiliate, uitvoerende liggame van die UDF. In die geval het die hof baie gesteun en gebruik gemaak van NGC se dokumente, die NEC se dokumente, die RGC's se dokumente, REC se dokumente, sekretariate se verslae, die verskillende kommissies soos die Education-kommissie, die media-kommissie en die Million Signature Campaign-kommissie, ensovoorts se dokumente. Onder andere wat nou belangrik is in so n geval om net in gedagte te hou en aan te sluit by vorige argumente van my geleerde vriend, mnr. Fick, is byvoorbeeld die Daleside se dokumente, daardie U4, (20) en wat lateraan versprei is onder verskeie van juis hierdie leiers van UDF. Verder is daar, die derde punt, dokumente van affiliate en aktiewe ondersteuners ter bevordering van die UDF se saak en sameswerings byvoorbeeld SASPO National, The Eye, Grass-Roots, Peak, COSAS-dokumente, AYCO-dokumente, AZASO-dokumente, ensovoorts. Dit is hoofsaaklik dokumente uit die hoë hiërargie van hierdie afdelings ook.

Ons respekvolle submissie is die taal van hierdie dokumente en toesprake waarna die hof verwys het, is duidelik en baar geen interpretasieprobleme nie. Die boodskappe daarin (30)

soos die/..

soos die leser en aanhoorder dit ervaar is vanselfsprekend en verg geen ingewikkelde interpretasies nie. As daar van rewolusie en bloedvergieting gepraat word of mobilisasie en vyande van die swartmense wat vernietig moet word, swart plaaslike besture wat vernietig moet word, ensovoorts, ensovoorts, dan weet almal waarom dit gaan. Dit is nie 'n kwessie van ingewikkelde interpretasies nie. Van die beskuldigdes het probeer om te gaan sê maar dit is nie wat bedoel word nie. Dit is nie die toets nie. Dit is wat hier gesê word wat oorgedra was aan die mense. Die beplanning, doelstellings of korttermyn- (10) of langtermyn doelstellings, propaganda, kan sekerlik nie anders geïnterpreteer word as in die duidelike taal waarin dit verskyn in die dokumente nie. Niemand wat byvoorbeeld na Cedric Kekana sou luister op 'n UDF georganiseerde vergadering kan enigsins twyfel oor wat hy bedoel het met om hulleself onregeerbaar te maak en swart plaaslike besture te vernietig nie. As beskuldigde in 'n rondskrywe wat hy rig aan streke van die UDF dat soos reeds bekend 'n bloedige stryd in die skole verder uitgebrei moet word kan daar seker nie twyfel daaroor bestaan of enige interpretasieprobleme daaruit blyk nie. (20)

Sy, my respektvolle submitisie aan u edele is dat as die hof die totaliteit van al hierdie omstandighede wat ek aan die hof geskets het in ag neem, dan bestaan daar hoegenaamd geen rede om verlof te verleen vir appèl op hierdie aspek nie, want geen ander hof kan tot 'n redelike moontlike gevolgtrekking kom dat die hof verkeerd was nie.

So, op daardie aspek vra ek u dan om nie 'n verlof van appèl toe te staan nie.

Ek wil nou oorgaan na die spesiale inskrywings. Eerste wil ek 'n paar algemene opmerkings maak. Ek wil net 'n paar (30) aspekte/..

aspekte n bietjie ophelder. Ek dink die belangrikste saak wat die hof in hierdie omstandighede - oor hierdie aspek is Xaba se saak. Ek weet nie of die hof die verwysing het nie. S v Xaba 1983 3 SA 717 (A) waar daar spesifiek gekyk word na die bepaling van artikel 317(1) en op bladsy 731C word die volgende gesê:

"It is clear from the wording of section 317(1) that the power of a trial judge to refuse to make a special entry of an alleged irregularity on the record is confined within very narrow limits." (10)

In die geval waar dit gegaan het oor die onttrekking, die eerste van die verdediging se punte, vanaf 1.1 af, waar dit gegaan het oor die onttrekking van prof. Joubert as n assessor, dit is n nuwe faset in ons regstelsel en hoewel ons - ek reken toe die aansoek gedoen was dat ons, die staat, die argumente wat daar aangevoer is regverdiging daarvoor is dat dit die regte beslissing is wat die hof geneem het in daardie omstandighede, voel ons dat omdat hierdie n nuwe aspek in die appèlhof is en wat ek nou net vir die hof aangedui het dat ek nie op hierdie stadium dan kan vra dat die hof sal bevind dat n ander hof (20) nie moontlik tot n ander gevolgtrekking kan kom nie. Dit is ten aansien van die eerste een, maar ek is nie met almal met die verdediging saam nie. Edele, ek sien dit is al 13h00.

HOF: Wat is u eie tydskatting?

MNR. JACOBS: Edele, ek gaan nie meer baie lank wees nie. Ek het omtrent - sê op die uiterste n uur.

HOF VERDAAG TOT 13h45 VIR MIDDAGETE

HOF HERVAT

MNR. JACOBS: Ek wil vra dat wat paragraaf 1.4 betref van die verdediging se gestelde saak hier, die spesiale inskrywing, dat dit deurgehaal word. Dit is met respek - as ons teruggaan na die stukke wat destyds ingehandig is deur die verdediging wat voor die hof was en waarop geargumenteer is, en ek dink daarmee kan 'n mens saamvat die volgende punt 2 saam. Hierdie twee opponeer ons ook.

Ons respekvolle submitisie is dat hierdie twee punte is gebaseer op beëdigde verklarings van professor Joubert wat (10) gemaak was nadat die stukke alreeds aanhangig gemaak was en ons submitisie is dit het duidelik geblyk by die aansoek wat destyds behartig was dat die verdediging eintlik male fide was in daardie opsig. Ek sê dit reguit want in een van die briewe blyk dit dat hulle het uit hulle pad uitgegaan, die verdedigingsprokureur, om briewe te kry geskryf aan professor Joubert om verklarings te kry en ons submitisie is dan dat die verkryging van die latere verklarings van professor Joubert van mededelings in 'n regter se kamers is nie die korrekte optrede nie en dit is nie wat 'n mens verwag van senior advokate nie. U sal onthou (20) ook dat daardie verklarings was gekry en dan deur die verdediging versprei aan die beskuldigdes. So hulle het die situasie geskep waar beskuldigdes insae gehad het sonder dat hulle dit eers teruggehou het tot hulle gehoor het by die hof wat die werklik - of die hof dit sal aanvaar en toelaat en ontvang. Ons submitisie daar is dat dit 'n skepping van die verdediging was, hierdie spesifieke twee punte, en dat ..

HOF: Dit is nou 1.4 en punt nr. 2?

MNR. JACOBS: En punt nr. 2. Dat hulle nie nou daarop kan kom en steun en sê dat hierdie hof het 'n mistasting - (30)

hierdie/..

hierdie hof het 'n onreëlmatigheid begaan in hierdie opsigte nie.

Wat punt 3 aanbetref, my geleerde vriend het dit reeds in 'n groot mate behandel. Ons opponeer ook weer hierdie aansoek wat punt 3 betref en ons wys - my geleerde vriend het vir die hof daarop gewys dat hierdie was eintlik - eintlik moet ek met respek sê dat dit was geabandoneer met die aansoek. Dit was nie mee voortgegaan nie en nou word daarmee weer op hierdie stadium voortgegaan. Ten tweede, dit is 'n kleinsielige aansoek, is dit my respekvolle submissie, want baie van die dinge wat gesê word, die oorgrote meerderheid word nie gesubstansieer nie. (10)

Wat punt 4 aanbetref, dat hulle nie 'n volle reg gehad het van kruisondervraging nie. Edele, in die eerste instansie, die artikel ...

HOF: Dit is van toespreek?

MNR. JACOBS: Dit is van toespreek. Artikel 175 se bepalings is gister aan u ingelees, maar wat belangrik is daarvan, dit is nie 'n gebiedende bepaling nie, dit is 'n gemagtigende bepaling. Dit sê die partye mag die hof toespreek. Dit is 'n belangrike faset, veral waar dit gaan kom by die volgende punte ook, om dit net in gedagte te hou. Edele, in die saak moet ons ook (20) kyk na die feite wat gebeur het in hierdie geval. Die verdediging het vir ses weke die hof toegesprek en dan moet 'n mens kyk na werklik wat gebeur het, dat dikwels het dit gebeur dat dieselfde punte oor en oor geargumenteer was, tot drie keer is dieselfde punte geargumenteer, en die hof moes verskeie kere daarop wys dat daardie punte is alreeds geargumenteer en word oor geargumenteer. So, wanneer moet 'n mens nou begin ophou om te keer? Kan 'n mens net van vroeg tot laat aanhou met argumenteer sonder dat daar enige perke geplaas word, veral gesien as dit 'n magtigende bepaling is? Want die feit is hulle was (30)

nooit/..

nooit ontsê om te argumenteer nie. Geleentheid was gebied aan almal van ons om lank voor die tyd geskrewe hoofde in te handig nog. Op sigself beteken dit nie iets nie, maar gesien in die lig van al die omstandighede van die saak het dit tog betekenis. So, ons vra dat die hof sal ook punt 4 nie toelaat as 'n inskrywing nie.

Wat punt 5 betref, dit is vir my een van die wonderlikste punte hier. Toe die argumente aangekom het vroeër was daar al in 'n mate na hierdie aspekte, dat die staat nie op alle aspekte gewys het nie, gewys. Dit is vir my iets besonders nuut (10) hierdie. Ek het reeds gewys dat dit is 'n reg wat mag uitgeoefen word om toe te spreek. Beteken dit nou dat as die staat nie elke besondere faset van 'n saak bespreek nie dat dit nou 'n onreëlmatigheid is en die verdediging nie daarop 'n kans kry om te antwoord nie? My submissie is dit was nog altyd, en dit was die staande beginsels, dit is so vanselfsprekend en dit is so algemeen toegepas oor al die jare dat dit nie nodig is vir enige persoon om elke faset, of hy nou reken dit is nodig of nie nodig nie, dat hy dit moet noem sodat 'n verdediging kan antwoord nie? Die feite is tog dat die staat kom en hy stel sy saak en (20) wat hy dink is nodig of wat hy wil voorlê aan die hof dit lê hy voor. Dit is nie so dat hy alles moet voorlê nie. Dieselfde geld vir die verdediging. Wat hulle wil voorlê lê hulle voor. Die feit bly nog altyd dat dit is die taak van die verdediging om die getuienis te evalueer en sy adres aan die hof doen ooreenkomstig die getuienis voor hom, nie op wat die staat sê daaromtrent nie. Dit is nie die toets nie. Hy moet sy saak stel soos wat die getuienis daar is, nie wat die staat sê nie en my respektvolle submissie is dat hierdie stelling wat hier gemaak word dat die staat eers moes gesê het watter punte hy nou (30)

gaan/..

gaan argumenteer en dat die verdediging daarna sou kom en antwoorde daarop gee, dit gaan nie op nie en dit is heeltemal 'n skepping van heeltemal iets nuuts wat nie bestaan in die reg nie en in my respekvolle submitisie dit kan nie 'n grond wees vir 'n regsargument vir die appèlhof nie.

Dieselfde geld vir punt 6. Dit sluit honderd persent daarby aan. Is dit - ek het dit nog nooit gesien as die plig van 'n regter in 'n hof waar ek verskyn het, as ek die kant nou so mag vat, as hy besluit hy wil iemand gaan onskuldig vind, om nou vir my as advokaat te kom sê kyk, op hierdie punt en (10) hierdie punt en hierdie punt gaan ek hom skuldig vind nie. Dit is weer my taak as die advokaat wat hier staan om op grond van die getuienis wat daar voor die hof is my argument te bou en die hof te probeer oortuig, maar ek het nog nooit gesien dat dit 'n plig en 'n onreëlmatigheid van 'n hof is as hy nie aan hom punte uitspel en sê antwoord my hierop nie. Die howe doen dit baie keer uit eie beweging uit waar die howe onseker is oor 'n punt, maar ek het nog nooit gesien waar 'n hof seker is oor 'n punt dat hy sê as ek hierdie bevinding gaan maak nou moet jy my eers daarvoor toespreek nie. My respekvolle submitisie is dat (20) hierdie kan nie staan nie en ons opponeer ook punt 6.

Wat punt 7 aanbetref, daar is net, wat die eerste deel betref in die tweede sin "material variances between the witnesses' written statements". Dit is nie so nie. Eintlik is dit nie heeltemal korrek gestel nie. Dit is dat die getuienis aangevul was deur latere verklarings.

HOF: Laat ek net 'n bietjie kyk wat hier gesê word. Wat hier staan is die feite was dat daar 'n wesenlike verskil was tussen die skriftelike verklarings van die getuies en wat in konsultasie aan die aanklaer vertel is, mondeling, en dat op (30)

daardie/..

daardie basis is die getuie geroep en die aanklaer het dit nie as sy plig beskou om daardie verskil aan die hof te openbaar nie. Dit is blykbaar die onreëlmatigheid wat hier bedoel word.

MNR. JACOBS: Edele, reg of verkeerd die beginsels wat toegepas word wil ek die hof verwys na R v Steyn (A). Ek wil een kort passasie daaruit lees. Dit is R v Steyn 1954 1 SA 337A - B. Ek lees daar:

"One other matter remains to be mentioned. In his reasons the learned chief justice said disclosure must be left to the discretion of the attorney- (10)
general or his deputy. The prosecutor stands in a special relation to the court and where there is a serious discrepancy between the proof of the crown witness .."

ek verstaan dit as die verklarings en goed voor die tyd

"and what he says on oath at the time the court has a right to expect that."

Die toets soos ons dit gesien het en nou nog sien en soos al die gesag daarop wys is is daar 'n botsing in die getuienis wat, of soos dit hier gestel is "the proof of a crown witness" en (20)
dan wanneer hy dit aan 'n hof kom sê. Dit is die toets. Wyk hy hier in die hof af van wat hy gesê het in sy verklaring dan is daar 'n plig op hom, maar wanneer hy die "proof" wat hy aan die staat beskikbaar gestel het van die "witness", kom en hy geen daardie "proof" soos hy dit gegee het en hy wyk nie in die hof af nie, dan is daar nie 'n plig nie. Dit is soos ek die toets sien wat daar gestel was en dit is ook al baiekeer ook gewaar- sku dat 'n mens moet nie hierdie ding net los en vas gaan toe- pas nie. Ek kan 'n praktiese voorbeeld vir die hof noem. Vat nou op enige moordsaak. 'n Ooggetuie se verklaring word daar (30)

geneem/..

geneem deur iemand wat nou daar die polisiebeampte is en die staat kry lateraan daardie dossier, maar hy wil sekere aanvullings hê. Streng gesproke, op die toets soos die verdediging dit verwag, is daar 'n afwyking. Daar is 'n verskil tussen twee verklarings as daar 'n aanvullende verklaring gemaak word. Beteken dit die staat besluit om daardie getuies te roep. Hy weet dit, hy weet wat is die feite, beteken dit nou dat hy moet nou altwee daardie verklarings kom openbaar en sê maar kyk, hierdie is 'n leuenagtige getuie, hy het twee verskillende verklarings gemaak. In die een het hy dit gesê (10) en nie dit wat hy in die tweede verklaring kom sê nie. Dit is 'n verskil wat daar is. So, die beginsel word self toegepas deur die appèlhof en ek wil verder verwys - edele, net om eerstens te bewys wanneer die toets gestel word, sy edele Botha R. in S v Xaba 1983 3 SA 717 (A) op 728H en volgende stel dit weer:

"It is clear therefore that when a state witness gives evidence from which a serious discrepancy emerges between the evidence and a prior statement made by the witness to the police."

Ek het dit nog altyd verstaan en ek verstaan dit nou nog (20) so dat die persoon moet in die hof kom en afwyk, dan is daar 'n plig op die aanklaer. Die verklarings was gemaak en die - ek wil dit noem ter onderskeiding, aanhoudend noem "the proof of the witness" omdat ek praat altyd nou oor voor hy in die hof gekom het. Dit was gemaak op 'n stadium toe die ondersoek nog nie 'n rigting gehad het nie, alles was deurmekaar en verskillende polisiebeamptes om verskillende redes het verklarings geneem, die bevinding van sy edele Greenberg A.R. in R v Steyn reeds aangehaal wil ek nog verder aanhaal op bladsy 335 waar hy juis dit wat ek nou argumenteer, die waarskuwing duidelik (30)

daar/..

Collection Number: AK2117

Collection Name: Delmas Treason Trial, 1985-1989

PUBLISHER:

Publisher: Historical Papers Research Archive, University of the Witwatersrand

Location: Johannesburg

©2016

LEGAL NOTICES:

Copyright Notice: All materials on the Historical Papers website are protected by South African copyright law and may not be reproduced, distributed, transmitted, displayed, or otherwise published in any format, without the prior written permission of the copyright owner.

Disclaimer and Terms of Use: Provided that you maintain all copyright and other notices contained therein, you may download material (one machine readable copy and one print copy per page) for your personal and/or educational non-commercial use only.

People using these records relating to the archives of Historical Papers, The Library, University of the Witwatersrand, Johannesburg, are reminded that such records sometimes contain material which is uncorroborated, inaccurate, distorted or untrue. While these digital records are true facsimiles of paper documents and the information contained herein is obtained from sources believed to be accurate and reliable, Historical Papers, University of the Witwatersrand has not independently verified their content. Consequently, the University is not responsible for any errors or omissions and excludes any and all liability for any errors in or omissions from the information on the website or any related information on third party websites accessible from this website.

This document forms part of a collection, held at the Historical Papers Research Archive, University of the Witwatersrand, Johannesburg, South Africa.